

Dertien voordelen van de kredietcrisis

ABCOUDE – De kredietcrisis zorgt voor veel zorgelijke berichten over de economie. Zijn er ook voordelen aan de kredietcrisis? Jazeker. We noemen er dertien.

Overheid blijkt betrouwbare partij

Ondernemers klagen graag over de overheid. Maar bij deze crisis bewijst de overheid zijn nut. Onder leiding van de minister van Financiën treedt de overheid corrigerend op en beschermt Nederlandse bedrijven en burgers tegen financiële schade. In het dossier Fortis heeft de overheid aangetoond snel en flexibel te reageren als de nood aan de man is. Dat gebeurde nog eens met Icesave, en met de garantstelling op interbancaire kredieten, waarmee de overheden de kern van de kredietcrisis aanpakten: het verloren vertrouwen van de banken in elkaar.

Verkregen inzicht: toezicht is noodzakelijk

We hoeven niet meer te twifelen over het nut van De Nederlandse Bank (DNB) nu we geen gulden meer hebben. De crisis heeft de noodzaak van goed toezicht op financiële instellingen aangetoond.

Shake- out

De kredietcrisis leidt tot een shake- out. Financiële instellingen die hun zaken niet goed op orde hebben, of concurreren met onrealistische tarieven, vallen om of trekken zich terug uit de markt. Hierdoor komen de betere bedrijven versterkt uit de crisis.

Concurrent Brussel uitgeschakeld

De afgelopen jaren was België, en dan in het bijzonder Brussel, in opkomst als financieel centrum. Door het verdwijnen van Fortis en de grote moeilijkheden waarin Dexia verkeert, worden er vraagtekens gezet bij de 'veiligheid' van België als thuisbasis voor financiële bedrijven. Zo wordt er getwijfeld aan de kwaliteit van het toezicht. De rol van Brussel als centrum van de haute finance lijkt daarmee voorlopig uitgespeeld. Voor Amsterdam is dat een concurrent minder.

Verkregen inzicht: beurs geen graadmeter voor economie

Heeft u ook nog op school geleerd, dat de stand van de beurs een graadmeter is voor de economie? Wellicht was dat ooit waar, maar vanaf deze crisis weten we definitief dat het niet (meer) zo is. Beurshandelaren houden zich meer bezig met korte termijn profijt dan met de stand van de economie. Aan de beurskoers in de laatste week van Fortis is goed zichtbaar hoe speculanten op de beurs meer naar elkaar kijken dan dat zij geïnformeerd zijn over de gang van zaken bij de bedrijven waarin zij handelen.

Spotgoedkope aandelen

Dit is een gevaarlijke suggestie. Want van aandelen weten we één ding zeker: de koersen kunnen torenhoog oplopen of dalen tot nul. Dat gezegd, zijn de aandelen van verscheidene beursfondsen nu wel extreem goedkoop. Wie genoeg geld en sterke zenuwen heeft zou een gokje kunnen wagen op ING, waarvan de koers is gedaald tot een bizarre laagte van drie à vier keer de jaarwinst. Of Aegon.

Afschrijvingen banken worden later meevallers

Banken schrijven groepen besmette leningen overmatig af, met soms wel 90 procent. Terwijl er in de praktijk heus meer dan 10 procent op deze leningen wordt afgelost. Kortom, banken die deze afschrijvingen hebben krijgen later een meevaller.

Verkregen inzicht: stop niet zomaar ergens uw geld in

Na het debacle bij Icesave zal de gemiddelde Nederlander niet meer zomaar ergens zijn geld storten. De consument realiseert zich nu dat als een bank een zeer hoge spaarrente biedt, het mogelijk is dat deze instelling niet via andere kanalen aan geld kan komen. En dat er getwijfeld kan worden aan de betrouwbaarheid van zo'n instelling.

Goedkopere huizen

De huizenprijs begint te dalen. Dat is slecht nieuws voor huizenbezitters die hun huis op de top van de markt hebben gekocht en nu de hypotheek niet meer kunnen betalen. Dat is in Nederland echter een zeer kleine groep. De daling van de huizenprijs is goed nieuws voor woningzoekers. Vooral starters op de woningmarkt hikken al jaren aan tegen de hoge huizenprijzen.

Olieprijs omlaag

De vertraging in de wereldeconomie zorgt eindelijk voor een daling van de torenhoog opgelopen olieprijs, en daarmee de prijs aan de pomp.

Verkregen inzicht: er is meer dan aandeelhouderswaarde

De afgelopen jaren was shareholder's value, oftewel aandeelhouderswaarde het parool.

Shareholder's value was een belangrijke veroorzaker van de kredietcrisis. Amerikaanse banken legden aan verkopers van hypotheek targets op, die ten doel hadden zo snel mogelijk zo veel mogelijk hypotheek te slijten, voor een optimaal rendement op de korte termijn. Naar de kredietwaardigheid van de afnemers werd onvoldoende gekeken.

Het was ook shareholder's value, dat – na een opstand door het ontevreden hedgefonds TCI uit Londen - leidde tot de verkoop van ABN AMRO aan Fortis. Dit leidde tot het opknippen van ABN AMRO en uiteindelijk het einde van Fortis.

Dankzij deze crisis weten we weer dat banken er zijn voor hun klanten: ondernemers en particulieren. Bank spelen een belangrijke rol in de economie en vervullen een nutsfunctie in de samenleving. Die mag niet ten prooi vallen aan speculatie.

Nederlandse financiële sector sterk

Mede dankzij de ingreep van de overheid bij Fortis heeft Nederland nu een sterke financiële sector. ING behoort tot de meest winstgevendende financiële instellingen ter wereld, de Rabobank is één van de nog slechts twee banken in de wereld met een triple A status en ABN AMRO is staats eigendom. Met deze financiële sector heeft Nederland een sterke positie in de wereld.

Overheid kan beleid voeren met ABN

Uiteraard zal de nieuwe staatsbank ABN AMRO marktconform moeten opereren. Er mag immers geen concurrentievervalsing ontstaan tegenover de andere financiële instellingen. Echter, de overheid kan met ABN AMRO wel beleid maken, en het beleid van andere financiële instellingen beïnvloeden. Voorbeeld: als de financiële sector overmatig huiverig zou zijn om nog geld te lenen aan ondernemers, kan ABN AMRO minder angstig opereren. Dit stelt een voorbeeld aan de andere banken en kan een belangrijke bijdrage leveren aan het op gang houden van de Nederlandse economie.